

9ο Διεθνές Συνέδριο για την Προώθηση της Εκπαιδευτικής Καινοτομίας 20, 21 & 22 Οκτωβρίου 2023

ΘΕΜΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

Ο ρόλος του Διευθυντή/τριας σχολικής μονάδας στην ενίσχυση των σχέσεων οικογένειας σχολείου

Ξιάρχου Χριστίνα

Εκπαιδευτικός Med & MSc, Δημόσια Εκπαίδευση,
Ksiarhou1967@hotmail.com

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Περιγραφή: Ανασκόπηση διεθνής και ελληνικής βιβλιογραφίας, έγκυρων επιστημονικών περιοδικών, πρακτικών επιστημονικών συνεδρίων, συλλογικών τόμων, έγκυρων ηλεκτρονικών πηγών και επιστημονικών εκδόσεων αναγνωρισμένης ποιότητας.

Σκοπός: Η ανάδειξη της ύψιστης σημασίας του ρόλου της σχολικής διεύθυνσης προς την ενίσχυση της αγωγικής σχέσης επικοινωνίας και συνεργασίας σχολείου-οικογένειας, με αποτέλεσμα την παροχή υψηλής ποιότητας εκπαίδευσης και ολιστικού οφέλους του συνόλου της σχολικής κοινότητας.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η δημιουργία σχέσεων εμπιστοσύνης μεταξύ σχολείου και οικογένειας, η ουσιαστική και συγχρόνως με διακριτούς ρόλους συμμετοχής των γονέων-κηδεμόνων στα εκπαιδευτικά δράματα, κρίνεται σημαντική, καθώς αναγνωρίζεται συνταγματικά (άρθρα 9, 21 του Συντ. 1975/1986/2001) και συγχρόνως κατοχυρώνεται νομοθετικά (Ν. 1566/1985; 2621/1998; 4823/2021). Ο ρόλος του Διευθυντή/τριας της σχολικής μονάδας κρίνεται σημαντικός στη δημιουργία καλής συνεργασίας και θετικής επικοινωνίας μεταξύ σχολείου-οικογένειας.

ΚΥΡΙΩΣ ΜΕΡΟΣ

Σύμφωνα με τους Barret-Baxendale & Burton, (2009 όπ. αναφ. στο Barr & Saltmarsh, 2014) βασικό κριτήριο αξιολόγησης στην επιλογή των Διευθυντών/τριών θεωρείται η ικανότητά τους προς την προώθηση αρμονικής συνεργασίας μεταξύ των γονέων-κηδεμόνων και των εκπαιδευτικών, καθώς και η ικανότητά τους προς το άνοιγμα του σχολείου στην τοπική κοινωνία. Ο/Η Διευθυντής/τρια της σχολικής μονάδας, ως διοικητικά υπεύθυνος για την ομαλή λειτουργία του σχολείου και την τήρηση των νόμων, έχει ρόλο οργανωτικό, συντονιστικό, συνεργατικό, επιστημονικό, παιδαγωγικό και κυρίως κομβικό στην επικοινωνιακή πολιτική προς την ενίσχυση των σχέσεων εμπιστοσύνης και αγωγικής συνεργασίας μεταξύ σχολείου και οικογένειας των μαθητών/τριών, με σκοπό την παροχή αποτελεσματικής διαίκησης και εκπαίδευσης (Σαΐτης, 2007; Υφαντή, 2000; Θεοφιλίδης & Στυλιανίδης, 2000; Πασιαρδής & Πασιαρδή, 2000; Peiffer, 2003; Αθανασούλα-Ρέππα, 2008; Γεωργιάδου & Καμπουρίδη, 2005).

Για τη διαμόρφωση θετικού κλίματος στο σχολείο απαραίτητο θεωρείται η καλή σχέση και η αποτελεσματική επικοινωνία του Διευθυντή/τριας της σχολικής μονάδας σε τρεις βασικούς άξονες:

1. Επικοινωνία και συνεργασία με το διδακτικό προσωπικό.
2. Επικοινωνία με τους μαθητές/τριες.
3. Επικοινωνία και συνεργασία με τους γονείς των μαθητών/τριών (Σαΐτης, 2008).

Ο αποτελεσματικός ηγέτης λειτουργεί ως κινητήριο μοχλός, εμπνευστής, διαμορφωτής, εμπνευστής και συντονιστής του οράματος προς τη διαμόρφωση θετικής κουλτούρας στη σχολική μονάδα για την ανάπτυξη καλών σχέσεων συνεργασίας με την οικογένεια και την ευρύτερη κοινότητα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ο/Η ηγέτης της σχολικής μονάδας σε συνεργασία με την εκπαιδευτική κοινότητα θα πρέπει να προωθεί θετική επικοινωνία σχολείου-οικογένειας, μέσω προγραμματισμένων συναντήσεων με τους γονείς-κηδεμόνες και συγχρόνως να ενισχύει την εμπλοκή σε διακριτό ρόλο των οικογενών των μαθητών/τριών σε σχολικές δράσεις και εκδηλώσεις, ενώ ταυτόχρονα θα πρέπει να συνεργάζεται άριστα με το Σύλλογο Γονέων-Κηδεμόνων, ενισχύοντας την αγωγική σχέση οικογένειας-σχολείου. Ο/Η αποτελεσματικός ηγέτης της σχολικής μονάδας θα πρέπει να προωθεί τη σωστή γονεϊκή εμπλοκή (parental involvement), δηλαδή τη ενεργή συμμετοχή των γονέων με παιδαγωγικά κριτήρια στην εκπαιδευτική διαδικασία των παιδιών τους και σε προκαθορισμένο από τη σχολική κοινότητα πλαίσιο, καθώς και την καλή επικοινωνία με το σχολείο, συμβάλλοντας στη δημιουργία υγιών σχέσεων σχολείου-οικογένειας, οι οποίες οδηγούν στην διαμόρφωση της προσωπικότητας, της αγωγής, της σχολικής επιτυχίας των παιδιών και της παροχής ολικής ποιότητας υπηρεσιών εκπαίδευσης (Leon, 2003; Nicols-Solomon, 2001; Shumow, 2009; Leon, 2003; Nicols-Solomon, 2001; Shumow, 2009; Erstein, 1991; 2007; Nicols-Solomon, 2001; Kreider, Caspe, Kennedy & Weiss, 2007; LloydSmith et al., 2010; Σαΐτης, 2008).

Αναφορές

- Barrett-Baxendale, D., & Burton, D. (2009). Twenty-first-century headteacher: pedagogue, visionary leader or both? *School Leadership and Management* 29, (2), 51-107.
- Barr, J. & Saltmarsh, S. (2014). It all comes down to the leadership: The role of the school principal in fostering parent-school engagement. *Educational Management Administration & Leadership*, 42 (4), 491-505
- Epstein, J. (1991). Effects on student achievement of teachers practices of parent involvement, in Silver, S. (Ed.), *Advances in reading/language research vol 5: Literacy through family, community and school interaction*. JAI Press, Greenwich, CT, 261-276.
- Epstein, J. (2007). Connections count. Improving family and community involvement in secondary schools. *Principal Leadership*, 8 (2), 16-22.
- Kreider, H., Caspe, M., Kennedy, S. & Weiss, H. (2007). Family involvement in middle and high school students' education. *Cambridge, MA: Harvard Family Research Project*.
- Leon, L. (2003). Parents and secondary schools. *Principal Leadership (High School Ed.)*, 4 (4), 32-7.
- Lloyd-Smith, L. & Baron, M. (2010). Beyond conferences: Attitudes of high school administrators toward parental involvement in one small midwestern state. *The School Community Journal*, 20, (2).
- Nichols-Solomon, R. (2001). Barriers to serious parent involvement. *The Education Digest*, 66 (5), 33-37.
- Peiffer, P. (2003). An examination of attitudes of high school principals toward parental involvement in Michigan's schools (Doctoral dissertation, Central Michigan University). *Dissertations International Abstracts*, 64 (02), 63.
- Shumow, L. (Ed). (2009). Promising practices for family and community involvement during high school. *Charlotte, NC: Information Age*.
- Αθανασούλα – Ρέππα, Α. (2008). *Εκπαιδευτική διοίκηση και Οργανωσιακή συμπεριφορά. Η παιδαγωγική της διοίκησης της Εκπαίδευσης*. Αθήνα: Ίων.
- Γεωργιάδου, Β. & Καμπουρίδη, Γ. (2005). Ο διευθυντής- ηγέτης. *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων*, 10, 121-125.
- Θεοφιλίδης, Χ., Στυλιανίδης, Μ. (2000). *Φιλοσοφία & Πρακτική της Διοίκησης Δημοτικού Σχολείου στην Κύπρο*, 3-24. Λεωκασία: εκδόσεις Ίδιων.
- Νόμος 1566/1985. Δομή και λειτουργία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. (ΦΕΚ Α, 167/30-9-1985).
- Νόμος 2621/1998. Ρύθμιση θεμάτων οργάνωσης και λειτουργίας των τεχνικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και άλλες διατάξεις. (ΦΕΚ Α, 136/23-6-1998).
- Νόμος 4823/2021. Αναβάθμιση του σχολείου, ενδυνάμωση των εκπαιδευτικών και άλλες διατάξεις. ΦΕΚ 136 τ.Α' (3/8/2021).
- Πασιαρδής, Π. & Πασιαρδή, Γ. (2000). *Αποτελεσματικά σχολεία. Ποσομετρικά αποτελέσματα*. Αθήνα: Τυποθήκη.
- Πασιαρδής, Π. (2004). *Εκπαιδευτική ηγεσία. Από την περίοδο της εμμονής αδιαφορίας στη σύγχρονη εποχή*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Σαΐτης, Χ. (2007). *Οργάνωση και λειτουργία των σχολικών μονάδων*. Αθήνα: Αυτοέκδοση.
- Σαΐτης, Χ. (2008). *Ο διευθυντής στο δημόσιο σχολείο*. Αθήνα: ΥΠΕΠΘ, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.
- Σύνταγμα της Ελλάδας (2013). Άρθρα 9, 21 του Συντάγματος 1975/1986/2001, όπως αναθεωρήθηκε με το Ψήφισμα της 27ης Μαΐου 2008 της Η' Αναθεωρητικής Βουλής των Ελλήνων. Αθήνα: Επανέκδοση της Διεύθυνσης Εκδόσεων & Εκτυπώσεων της Βουλής των Ελλήνων.
- Υφαντή, Α. (2003). *Εκπαιδευτικές αλλαγές και βελτίωση του σχολείου. Μια πολύπλοκη υπόθεση. Σύγχρονη Εκπαίδευση*, 113, 57-63.